

Onderwerp: Commissie monitoring waddengas 2006

Verslag bijeenkomst d.d. 28 juni 2007.

Plaats: It Fryske Gea

	Cie-leden	Namens	Expertise	Aanwezig
1	J. Hoogland (JH)		Voorzitter	x
2	U. Hosper (UH) H. de Vries (HV)*	Fryske Gea	Biologie	x
3	H. van Kersen (HK) P. Walker (PW)*	Waddenvereniging	Communicatie Biologie	x
4	E. Lammerts (EL) M. Firet (MF)*	Staatsbosbeheer	Ecologie	x
5	A. Prakken (AP) E. Nuijen (EN)*	Rijkswaterstaat	Kustbeheer	x
6	R. Cazemier (RC)* H. Harmsma (HH)	Gemeente Dongeradeel	Juridisch Bestuurlijk	x
7	P. Bot (PB)	Provincie Friesland	Planologisch Bestuurlijk	x

	Secretariaat	Namens	Expertise	Aanwezig
	P. van de Water (pW)	NAM	Juridisch Bestuurlijk secretaris	x
	G. Wintermans (GW)	NAM	Ecologie plv secretaris	x
	J.W. Resink	NAM	Asset Manager	

x= aanwezig

*= vaste plaatsvervanger

nr	Omschrijving	Actie
1	Verslag van vorige vergadering 19-4-2007 wordt goedgekeurd en getekend door voorzitter en secretaris en vervolgens geplaatst op de NAM web-site.	pW
2	Op 19 juni a.s. heeft de zitting plaatsgevonden en in Q3 2007 wordt uitspraak van de RvSt verwacht in de bodemprocedure. Toelichting wordt verstrekt op het verloop van de zitting en de punten waarvoor RvSt speciale aandacht had met name: -HAK systeem -zandsuppleties door RWS/vergunningplicht -gebruikte prognosemodellen -belanghebbendheid van een aantal appellanten etc. Tevens wordt korte toelichting verstrekt op de inbreng van appellanten en een voormalig NAM medewerker (Hb) als een door appellanten gebruikte deskundige. Aandachtspunt: Alhoewel commissie zich primair richt op de biotische monitoring wenst zij ook een goed begrip te hebben van het sturingsmechanisme op basis van de a-biotische parameter bodemdalingssnelheid. Derhalve verzoekt de commissie aan NAM om verder inzichtelijk te maken wat de waarde is van de 2 Hb artikelen (concept artikel oktober 2006 en de stellingen die geponeerd zijn in de RvSt procedure.) E.e.a. zal worden behandeld in de volgende vergadering van 6 september. Daarbij zullen ook de reacties hieromtrent van het bevoegde gezag en TNO worden betrokken.	pW
3	Voortgang monitoring : -digitale foto serie van Wad gereed op basis van waterstand -1,5 NAP bij Ballum. Er worden nog foto's gemaakt op basis van -1 meter NAP. Koppeling fotoseries aan kaart RWS lodingen voor inzicht in oppervlakte en	GW

	<p>hoogteligging wadplaten moet nog worden uitgevoerd maar resultaten lodingen (hoogteliggingkaart) is toegezonden aan NAM.</p> <p>- tijdige beschikbaarheid monitoringdata.:SOVON ziet nog geen kans om gegevens voor 1 mei van ieder jaar volgend op het feitelijke monitoringsjaar op te leveren. Opdrachten zijn/worden verstrekt de komende week.</p> <p>Overleg over tijdige oplevering gaande.</p>	
4	<p><u>Audit cie m.e.r.:</u></p> <p>Audit cie m.e.r. heeft ter beoordeling ontvangen de gegevens m.b.t. de 0 situatie (bodemdaling en biotiek)juist voorafgaand aan de gaswinning en het monitoringsprogramma. Aanvullende gegevens voor de nulsituatie van 2006 moeten nog worden toegevoegd alsmede de verziltingsrapportages voor het binnendijkse gebied.</p> <p>Alvorens zij de minister adviseert, wenst de auditcommissie van NAM een Startdocument waarin met name de toepassing van de hand aan de kraan in relatie tot de biotiek in één document wordt beschreven.</p> <p>Het startdocument moet een overzicht geven van relevante kennis m.b.t.de gevolgen van bodemdaling door gaswinning op de ecologie van de Waddenzee én inzicht geven in de selectie van monitoringparameters (vooral biologische) waarbij meer nadruk zou moeten liggen op sturende abiotische parameters dan afgeleide (biologische) parameters.</p> <p>In het Startdocument kan worden opgenomen een effectketenanalyse met een selectie van parameters waaruit conclusies kunnen worden getrokken over een relatie tussen gaswinning en waarneming in verandering van biotiek. Hierin ook nagaan/beschrijven de keuze van juiste te monitoren parameters. Daarbij meer nadruk op areaal leefgebied dan afgeleide parameters hiervan (bv aantallen vogels)</p> <p>De gegevens zijn momenteel wel aanwezig maar verspreid over diverse documenten zoals MER/onderliggende rapporten, vergunningsaanvragen, Nbw-vergunningen e.d..</p> <p>Het voorstel van de auditcommissie is om in het Het Startdocument (als basis document voor toetsing) op te nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -monitoringsplan -geactualiseerd monitoringsprogramma -analyse relaties bodemdaling door gaswinning en invloed op biotiek -motivering geselecteerd parameters -meetopzet -referentiesituatie met historische trends -juridische context/uitvoering van de vergunningvoorschriften Nbw. <p>Naar verwachting is 13 juli a.s. concept Startdocument gereed en wordt dit op 19 juli besproken met de audit cie m.e.r..</p> <p>Conceptdocument wordt ook aan cie monitoring waddengas 2006 toegezonden voor opmerkingen. (gaarne voor 19 juli doorgeven aan secr.)</p>	<p>GW/pW</p> <p>Allen</p>
4	<p>Uitstaande punten:</p> <p>4.1-Verzocht wordt (HK) om inzichtelijk te maken hoe de NAM omgaat en om mag gaan met de gebruiksruimte voor gasproductie als die ruimte groter blijkt te zijn dan is verondersteld in het winningsplan en als de NAM die extra ruimte mag en gaat benutten wat betekent dat voor de gaswinning en de Waddenzee op de langere termijn. De volgende vergadering zal hierop worden teruggekomen.</p> <p>4.2-Tijdige Beschikbaarheid monitoringsresultaten</p> <p>4.3-Concept Startdocument</p> <p>4.4-Toelichting op Hb artikel en stellingen</p> <p>4.5-Reacties op aanwijzing Waddenzee als SBZ i.h.k.v VHR-richtlijn</p>	<p>pW</p> <p>GW/pW GW pW/DD Allen</p>
5	<p>Volgende vergadering</p> <p>Datum:6 september 2007.</p> <p>Plaats: NAM, Assen</p>	<p>Allen</p>

	Aanvang: 10.00 uur Voorstel vergaderschema: -11 oktober 2007 -10 januari 2008 -aanvang: 10.00 uur	
--	---	--

Aldus vastgesteld,
J. Hoogland (Vz) :
P. van de Water (Secr.) :
Datum :